

HILLARY P. RODRIGUES
(ED.)

**Studying Hinduism in
Practice. London & New
York: Routledge 2011.
xiii + 194 s.**

Postkolonialistisesti tietoinen uskonnontutkimus on nostanut monin tavoin esille sen, miten vaikeasti rajattavia ja määriteltäviä uskonnolliset ilmiöt ovat. Stereotyyppiset oppikirjakuvaukset eivät tee oikeutta todellisuuden monimuotoisuudelle: uskonnolliset traditiot ovat notkeita ja dynaamisia, ja usein ne kohtaavat toinen toisensa erilaisissa ruohonjuuritason prosesseissa.

Myös uskontotieteellinen ja teologinen tutkimus paljastuu kriittisin postkolonialistisin lasein luettuna kentäksi, jossa tieteellistä objektiivisuutta häiritsevät erilaiset hermeneuttiset vinoutumat ja jopa piilevä vallankäyttö. Nämä ongelmat nousevat toiseen potenssiin hindulaisuuden kohdalla. Hindulaisuus "maailmanuskontona" on osoittautunut kolonialistisella ajalla konstruoiduksi sateenvarjokäsitteeksi, jonka alle sijoitetaan enemmän tai vähemmän oikeutetusti suunnaton joukko intialaisia uskonnollisia traditioita.

Hyvän näkökulman hinduperinteiden laajuuteen ja myös henkilökohtaiseen haastavuuteen antaa Hillary P. Rodriguesin toimittama *Studying Hinduism in Practice*. Artikkelikokoelma on ensimmäinen osa sarjassa, jossa uskonnontutkijat kirjoittavat yleistajuisella ja henkilökohtaisella otteella tutkimusprosessistaan niin, että lukija saa samalla johdannon käsiteltävänä olevan uskonnollisen perinteen monimuotoisuuteen.

Kirjan painopiste on tämän päivän populaarissa hindulaisuudessa, jota lähestytään konkreettisten kenttätutkimusten kautta. Akateemista kirjoitustyyliä on viety aimo askel kirjasta miellyttävän lukea. Kirjaa onkin helppo suositella. Se tarjoaa erin-

omaisen korrektiivin tekstikeskeiselle ja opilliselle lähestymistavalle, jollaista edelleen näkee liian usein uskontoihin liittyvässä pohdinnassa.

Kokoelmateos vie eri puolille Etelä-Aasiaa ja tarjoaa väläyksiä erilaisiin hindulaisiin mielenmaisemiin. Hindutraditioiden ankuroituminen paikallisiin konteksteihin käy tätä kautta erinomaisesti ilmi. Artikkelit käsittelevät esimerkiksi nepalilaista eksorkismia (William Sax), assamilaisen Kamakhya-temppelin tanttrismia (Patricia A. Dold) ja *samkhya-yoga* -koulukuntaan kuuluvaa luostaria (Knut A. Jacobsen). Kenttäkohteissa tulee vastaan ainakin pohjoismaisin mittarein arvioituna äärimmäisiä uskonnollisia ilmiöitä. Edellä mainituissa artikkeleissa tällaisiin kuuluu henkien valtaamaksi joutuminen, kyyhkysen pään poikki pureminen ja luolaan sulkeutunut guru.

Kirja tarjoaa pitkin matkaa monia kiinnostavia detaljeja, jotka usein ovat tulleet tutkijoillekin yllätyksenä. Eteläaasialaisen uskonnollisuuden joustavuus näkyy anekdootissa, joka kertoo miten maharashtraalaisessa Hanuman-temppelissä kohdatut palvojat paljastuivatkin jainalaisiksi, jotka olivat kotoisin Rajasthanista. Kyse ei edes ollut satunnaisesta matkailusta, vaan toinen pyhiinvaeltajista oli viettämässä jo seitsemättätoista Hanumanin syntymäpäiväjuhlaa hindutemppelissä.

Kiinnostavalla tavalla eteläaasialaisen taiteen syvä uskonnollinen pohjavire ilmenee artikkeleissa, jotka käsittelevät keralalaista *kutiyattam*-tanssi-perinnettä (Bruce M. Sullivan) ja tablan soittoa (Jeffrey Lidke). Länsimainen jako profaaniin ja sakraaliin tulee haastetuksi, kun tutkitaan aasialaisia ilmiöitä.

Kyseenalaistetuksi tulee myös opillis-dogmaattinen tulokulma uskontoon. Tämä tulee hyvin ilmi kirjan päättävässä Paul Youngerin artikkelissa, jossa hän kuvaa kolonialistisia asenteita, joita hän kohtasi 1950-luvun lopulla asettuessaan Varanasiin. Anglikaaniset lähetystyöntekijät suhtautuivat ylimielisesti ja

torjuvasti hindulaisuuteen. Intialaiset oppineet taas eivät nähneet ympärillään avautuvaa populaaria uskontoa tutkimisen arvoisena.

Asiat ovat muuttuneet, joskin kolonialistisen ajattelutavan jäänteitä voi nähdä edelleen siellä täällä. Jotta nuo viimeisetkin jäänteet saataisiin karsittua pois, on tärkeä paneutua uskontojen empiiriseen maailmaan. Erityisen tärkeää tämä on jokaiselle teologille, joka pohtii uskontojen kohtaamista: teologisen teorian tulee myötäillä todellisuutta. Vaarana toki on, että todellisuus paljastuu monimutkaisemmaksi kuin turvalliset stereotyyppit.

Vaikka kirjan sivumäärä ei ole suuri, uutta tietoa on paljon ja etenkin hindulaista terminologiaa tuntemattomalle lukukokemus saattaa olla vaativa. Toisaalta tällaista kirjaa ei voi kirjoittaa ilman viittauksia sanskritin, hindin, tamilin ja monen muunkin kielen käsitteisiin. Ehkäpä henkilökohtaisen kirjoitusotteen takia teos ei nostanut mieleeni kokoelmateosten yleisesti tunnettua ongelmaa eli sitä, että artikkelit eivät muodosta riittävän ehjää kokonaisuutta. Tällä kertaa jo lähtökohtana on tutkimuskokemusten moninaisuus eteläaasialaisissa konteksteissa.

Tiettyä yhtenäisyyttä kirjan kolmelletoista artikkelille antaa se, että niistä jokainen jakautuu "kertomukseen" ja "käsitteelyyn". Ensimmäinen on kuvaus jostain hyvin konkreettisesti tutkimuksellisesta matkasta, jälkimmäinen sen pohdintaa yleisemmästä uskontotieteellisestä ja indologisesta perspektiivistä. Näitä kahta osaa kehystää aina lyhyt esipuhe sekä kommentoitu kirjallisuusluettelo ja kirjoittajan esittely.

Hyvää johdantokirjaa hindulaisuuteen tämä kirja ei korvaa. Sen sijaan se toimii erinomaisena lisälukemistona, joka muistuttaa hindutraditioiden rönsyilevyydestä ja ennen muuta uskonnontutkijoiden tarpeesta jalkautua tutkimuskentälle.

JYRI KOMULAINEN
DOS., HELSINKI